

Høringssvar fra Kongsvinger-Vinger historielag til Kongsvingerregionen Interkommunale Politiske Råd sitt forslag til regional energistrategi.

Kongsvinger-Vinger historielag takker for muligheten til å komme med innspill til den foreslåtte energistrategien som nå er ute på høring. Vi ønsker med dette å gi våre kommentarer og forslag, med særlig fokus på hensynet til kulturminner, fremtidig turisme og vurdering av ulike energiformer.

Behov for å ivareta kulturhistoriske verdier

Kongsvinger-regionen er rik på kulturminner som vitner om en lang og mangfoldig historie. Her finnes alt fra forsvarsverk som Kongsvinger festning, gamle gårdsanlegg, stier og tradisjonelle landskapsformer, til nyere tids industrielle kulturminner. Disse utgjør ikke bare viktige identitetsmarkører for lokalbefolkningen, men er også en ressurs for formidling av regionens historie og kultur til kommende generasjoner.

Det er derfor av avgjørende betydning at en fremtidig energistrategi inkluderer konkrete tiltak for å beskytte og ta hensyn til kulturminnene våre. Tiltak som omfattende utbygging av infrastruktur knyttet til energiutvinning og selve energiutvinningen kan komme i direkte konflikt med verneverdige områder eller landskap som har stor historisk verdi.

Historielaget anbefaler at strategien:

- Inkluderer krav om konsekvensutredning av påvirkning på kulturminner i alle relevante prosjekter.
- Prioriterer plassering av eventuelle nye anlegg i områder som i liten grad berører kulturhistorisk viktige landskap.
- Etablerer en dialog med antikvariske myndigheter, lokale historielag og museer i alle planfaser.

Regionen vår har et betydelig potensial for videre utvikling av bærekraftig turisme, ikke minst basert på natur- og kulturarv. Dette gjelder blant annet satsing på historiske vandruter, lokalmat, museumsvirksomhet og opplevelsesbaserte tilbud knyttet til bygdehistorie og militærhistorie. Tiltak som vil skape aktivitet og arbeidsplasser.

En energistrategi som innebærer store inngrep i landskapet, vil ha særs negative konsekvenser for kulturformidlingen og turistnæringen. Mange turister søker urørte landskap, kulturhistoriske opplevelser og autentiske miljøer. Store inngrep i naturen vil redusere områdenes attraksjonsverdi betraktelig.

Kulturminneloven (lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50) danner det juridiske rammeverket for vern av kulturminner og kulturmiljøer i Norge. Loven stiller krav til aktsomhet og forvaltning ved tiltak som kan berøre både fredede og automatisk fredede kulturminner, og gir hjemmel for sanksjoner ved ulovlige inngrep. I arbeidet med energistrategien er det avgjørende at kulturminnelovens bestemmelser respekteres og aktivt

tas med i planleggingen. En strategi som ikke etterlever lovens krav kan ikke bare skade viktige kulturverdier, men også føre til juridiske konflikter, forlenget saksbehandling og tapt tillit i befolkningen.

Kongsvinger-Vinger historielaget mener derfor at:

- Energistrategien må vektlegge utviklingen av bærekraftig turisme.
- Eventuelle tiltak som kan skade det tradisjonelle kulturlandskapet bør unngås.
- En helhetlig vurdering av samfunnsøkonomiske konsekvenser må inkludere fremtidig turisme og kulturell verdiskaping.

Vi oppfordrer sterkt til at den endelige energistrategien lager løsninger som ikke innebærer store inngrep i kulturelt og historisk viktige områder i vår region, til fordel for løsninger som bedre harmonerer med vern av kulturmiljø, natur og lokal livskvalitet.

Kongsvinger-Vinger historielag anerkjenner behovet for en fremtidsrettet og bærekraftig energistrategi. Samtidig er det avgjørende at denne strategien bygger på en bred forståelse av bærekraft som inkluderer hensynet til historiske verdier, landskapsvern og fremtidige muligheter for en variert lokal næringsutvikling.

Vi ber om at våre innspill tas med i det videre arbeidet.

Med vennlig hilsen styret i Kongsvinger-Vinger historielag:

Arve Urlin, leder.

Per Tore Broen, kasserer.

Åge Engen, styremedlem.

Liv Torun Wennevold, styremedlem.

Oskar Aanmoen, styremedlem.

Bjørn Sandberg, styremedlem.

Jo Raabe, varamedlem.

Jeanette Jørgensen, varamedlem.

Britt Tordis Nordseth, varamedlem.